

ग्रामीण शाळा व अंगणवाड्यांमध्ये पिण्याच्या
पाणी पुरवठा उपाययोजना राबविण्यासाठी
लोकवर्गणीची अट शिथिल करणेबाबत...

महाराष्ट्र शासन
पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग
शासन निर्णय क्रमांक ग्रापाधो-११११/प्र.क्र.००६/पापु-०७
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२ दिनांक : १६ मार्च, २०११

वाचा: १) शासन निर्णय, पापुवस्ववि क्र.ग्रापापु-१००३/प्र.क्र.२१०/पापु-०७, दि.१४ ऑक्टोबर, २००३.

प्रस्तावना:

दि.१५ ऑगस्ट, २००८ रोजी मा.पंतप्रधानांनी स्वातंत्र्यदिनी राष्ट्राला उद्देशून केलेल्या भाषणामध्ये, तीन कार्यक्रमांची घोषणा केली होती. या कार्यक्रमांच्या अंमलबजावणीसाठी संदर्भ क्र.१ येथील शासन निर्णयान्वये, सूचना निर्गमित करण्यात आल्या होत्या. या कार्यक्रमांमध्ये ग्रामीण प्राथमिक शाळांमध्ये पिण्याच्या पाणी पुरवठा सुविधा उपलब्ध करून देण्याचे उद्दीष्ट निश्चित करण्यात आले होते. यासाठी १० टक्के लोकवर्गणी संबंधित संस्थेने अथवा पालक-शिक्षक संघटनेने उचलणे आवश्यक होते.

यानंतर भारत निर्माण कार्यक्रमाच्या तसेच राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल कार्यक्रमाच्या अंमलबजावणीदरम्यान देखील राज्यातील सर्व ग्रामीण शाळा व अंगणवाड्यांमध्ये पिण्याच्या पाणी पुरवठा सुविधा उपलब्ध करून देण्याचे उद्दीष्ट ठरविण्यात आले होते. मात्र, त्यासाठी संदर्भ क्र.१ येथील शासन निर्णयातील लोकवर्गणीसंदर्भातील अट कायम ठेवण्यात आलेली होती.

शालेय विद्यार्थ्यांचे शारिरिक व वैयक्तीक आरोग्य सुदृढ राखण्याच्या दृष्टीकोनातून, ग्रामीण शाळा व अंगणवाड्यांमधील विद्यार्थ्यांना पिण्याचे शुद्ध पाणी उपलब्ध करून देणे अत्यावश्यक आहे. त्याचप्रमाणे ग्रामीण शाळा व अंगणवाड्यांमध्ये पिण्याच्या पाणी पुरवठा सुविधा उपलब्ध करून देण्याचे उद्दिष्ट जलदगतीने पूर्ण करण्याची गरज आहे. ही बाब विचारात घेऊन ग्रामीण भागातील शाळा व अंगणवाड्यांमध्ये पिण्याच्या पाणी पुरवठा सुविधा उपलब्ध करून देण्यासाठी लोकवर्गणीची अट शिथिल करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:

उपरोक्त वस्तुस्थिती विचारात घेऊन, ग्रामीण भागातील शाळा व अंगणवाड्यांमध्ये पिण्याच्या पाणी पुरवठा सुविधा उपलब्ध करून देण्यासाठी लोकवर्गणीची अट शिथिल करण्यात येत आहे.

२. सबब, ग्रामीण शाळांमध्ये त्याचप्रमाणे अंगणवाड्यांमध्ये पिण्याच्या पाणी पुरवठा सुविधा अग्रक्रमाने उपलब्ध करून देण्यात याव्यात. त्याअंतर्गत, गावातील अस्तित्वातील पाणी पुरवठा योजनेची नळ जोडणी

उपलब्ध करून देणे, गावामध्ये नव्याने घ्यावयाच्या / प्रस्तावित नळ पाणी पुरवठा योजनेच्या वितरण व्यवस्थेतून शाळा व अंगणवाडीसाठी नळ जोडणी प्रस्तावित करणे किंवा शाळा व अंगणवाड्यांसाठी विंधण विहिरी/ कुप नलिकेद्वारे पिण्याची पाणी पुरवठा सुविधा उपलब्ध करून देणे यापैकी किंवा अन्य कोणतीही उपाययोजना घेतली तरी, त्यासाठी लोकवर्गणी आकारण्यात येऊ नये. शाळा व अंगणवाड्यांमध्ये पिण्याच्या पाणी पुरवठा सुविधा उपलब्ध करून देण्यासाठीचा १०० टक्के खर्च शासन निधीतून करण्यात यावा.

३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या वेब साईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक २०११०३१५२२४११००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सही/-
(प्राजक्ता लवंगारे)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,
मा.मंत्री (पाणी पुरवठा व स्वच्छता) यांचे खाजगी सचिव,
मा.राज्यमंत्री (पाणी पुरवठा व स्वच्छता) यांचे खाजगी सचिव
विभागीय आयुक्त (सर्व)
सदस्य सचिव, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, मुंबई
संचालक, भूजल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणा, पुणे
सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद
सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी,
सर्व अधिक्षक अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण
सर्व कार्यकारी अभियंता, ग्रामीण पाणी पुरवठा विभाग, जिल्हा परिषद
महालेखापाल, महाराष्ट्र -१ मुंबई (लेखा परीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता)
महालेखापाल, महाराष्ट्र -२ नागपूर (लेखा परीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता)
मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी लेखा, नवी मुंबई
उप मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी लेखा, नाशिक, पुणे, औरंगाबाद, अमरावती व नागपूर
सर्व प्रादेशिक उपसंचालक, भूजल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणा
सर्व प्रादेशिक मुख्य अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण
सर्व जिल्हा वरिष्ठ भूवैज्ञानिक, भूजल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणा
सर्व कार्यकारी अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण
नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
मंत्रालयातील इतर सर्व विभाग,
पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभागातील सर्व पर्यवेक्षीय अधिकारी व कार्यासने
निवडनस्ती, कार्यासन क्रमांक पापु-०७